

SÖZÜ DƏ CÜCƏRDƏ BİLİR

İlk görüşümüzdən qəlbimdə ona qarşı anlaşılmaz qəribə bir məlhəmlik, doğmalıq hissi baş qaldırır. Bilməmişəm - həmin hiss bəlkə onun vurğunu olduğu ana torpağın rənginə oxşar çalarlı üzündə, nur dolu nisgilli gözlərindəki atamın saf ürəyinin aynası olan unudulmaz sifətini xatırladan cizgilərdənmi, səsinin, nəfəsinin tonunda, ruhunda, duyğularındakı yaşadığımız eyni talei Yurd dərdindən, doğma torpaq həsrətindənmi, təbiətindəki çeşmələrimizə xas duruluqdanmı, ya başqa nədənmi qaynaqlanırdı?..

Bütün bunlar aşılaraq sonradan bizim dostluğumuza səbəb oldu. İlk dəfə dost sözlünü "Dərələyəz" qəzetinin 25.XI.2014 tarixli sayında dərc edilən mənə həsr etdiyi səkkiz bəndlik şeirində o işlətdi. Həyatda tapa bilmədiklərimizin bir çoxunu bir-birimizdə tapdığımızı bildirərək yazırdı:

...Yaman imtahana çəkdi sən məni, İmtahan döyüşdən betərdi qardaş!..

Bəli, istəsək də, istəməsək də, mühari-bə də, çətin imtahanlar da bizim taleyimizə yazılıb. Bunu yaxşı bildiyi üçün dostum Fəxrəddin Qarabağlı öz könül rübabını səfərbərlik ruhunda kökləyib. Böyük həyəcan və tərəddüd hissləri keçirə-keçirə ilk kitabı üçün seçib mənə təqdim etdiyi poetik yaradıcılıq nümunələri də bunu sübut edir.

Vətənpərvərlik mövzusunda işlədiyi "Füzulim mənim" şeirində "Vurğunun olanın biri də mənəm, Ən ağır itkinin yeri də mənəm" - deyərək həm misilsiz Yurd sevgisini, həm də bu itkinin ünvanlı ağrısını yaşayan müəllif "Hacılı tayfası çəkib harayı, qurbanın olmaqçün səni arayır" - deyərək tək cəzə öz adından deyil, bütün elinin-obasının, nəslinin-kökünün adından Yurdunun xilasını üçün hər an hazır olduqlarını bildirir.

Eyni zamanda səbrin tükəndiyini "İgidlərin qanadlanıb qoy ucsun, Köndələnin mənəyində qovuşsun!" poetik hökmüylə öz oxucularını, xüsusilə gənclərimizi intiqam almağa səsləyir:

"Məngələn Ata"ya Man gələn olsun, Şöhrət gələn olsun, şan gələn olsun; Odur bax, ağırlıq dan - gələn olsun Qələbə gətirsən qoy ilim mənim - Ümidim, pənahım Füzulim mənim!

Yeri gəlmişkən deyim ki, yurd sevgisiylə yoğrulmuş bu şeir doğma rayonumuza həsr edilmiş mahnılar sırasında xüsusi yeri olan çox gözəl bir mahnı mətni ola bilər.

Yaxşı olar ki, müəllif həmin şeirini tanınmış bəstəkarlarımızdan birinə təqdim etsin.

F.Qarabağlının dünyada və doğma vətənimiz Azərbaycanda baş verən tale yönümlü mühüm hadisələrə operativ həssas vətəndaş, yaradıcı ziyalı mövqeyini ifadə edən poeziya nümunələrinə də rast gəlirik. Belələrinə misal olaraq "Xilaskar Lider" və "Zəhraya dəyən güllə" şeirlərini qeyd etmək olar.

1994-cü ildə şaxtası qanla, vahiməylə yoğrulmuş 6-sı yanvarda Milli Ordumuzun tarixi Horadiz zəfəri Qarabağ müharibəsinin dönüş nöqtəsi olmaqla yanaşı, düşməne və onun havadarlarına ilk ibrət dərəsi, qəlbimizdə yatmış "qoca vulkanın təzədən kükrəməsi", özümüzə, gücümüzə inamımızın geri qayıtması idi.

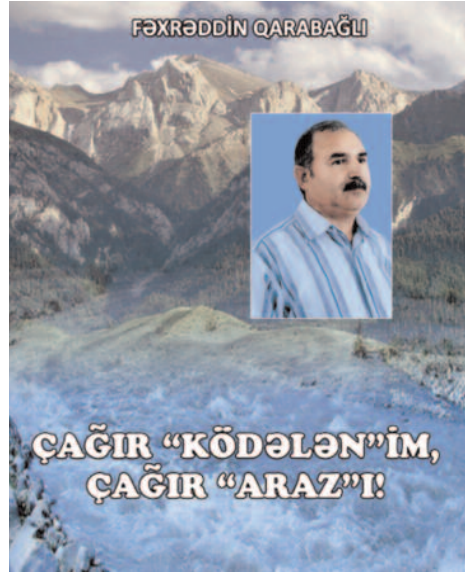
Həmin əhvali-ruhiyyənin poetik ifadəsi olan "Xilaskar Lider" şeirində müəllif "Ulu öndər öndəydi bu vətən savaşında, Özü durmuşdu şəxsən ordumuzun başında" - qanadlı misralarıyla əfsanəvi türk oğlunun sərkərdə müdrikiyinin, cəsarətinin nəyə qadir olduğunu yada salır:

Zamanın mənəyənəsi sıxarkən bizim yurdu Gördük ki, səmamızda doğan ilahi nurdu. Dayan dedi dünyaya sərkərdə cəsarəti - Türk oğlu qəbul etməz heç zaman əsarəti!..

2016-cı ilin aprelində rəşadətli Milli Ordumuzun göstərdiyi misilsiz şücaəti, dövlətimizlə xalqımızın sıx birliyini, eyni zamanda rəzil xain düşmənin iç üzünü əks etdirən "Zəhraya dəyən güllə" şeirdə oxuyuruq:

...Həmin günlər bir daha özümüzü tanıdıq, Dəyişməz andımızı, sözlümüzü tanıdıq. Bir daha inandıq ki, qələbə yaxındadır, Gücümüz bu birlikdə, möhtəşəm axındadır. Erməni saman çöpü, biz bir Aprel seliyik, Mübarizlər yetirən qədim bir Türk eliyik...

Gətirdiyimiz nümunədə orijinal poetik misra və beytlər şeirin təsirliyini daha da artıraraq balaca qızcıqaza dəyən düşmənin gülləsinin ağrısını oxucuya bir daha yaşada bilər:

Alıxanlı Zeynəbin göylər aşan göy həddi İmamın Anasının ruhunu da göynətdi.

Öz oxucusunu çətinliklər zamanı ruhdan düşməməyə, mübarizəyə səsləyən "Dünya" müxəmməsində müəllif daim ona sərt üzünü göstərən sehri cahana üz tutaraq güclü daxili bir inamla deyir:

Muradım var, qalacağam sağ dünya - Lap şimşək ol, başım üstə çax dünya!

Bu məqamda öz soy-kökünün fəxri yetirməsi, yaddaşlarda silinməz izlər buraxan məşhur Əbdürrəhimbəyə həsr etdiyi "Hacılı möcüzəsi" şeiri də xarakterik sayıla bilər.

Həmin nümunədə öz igidliyi, özünəməxsus güclü xarakteri ilə yaşadığı zəmanəsinə də heyrətləndirmək qabiliyyətinə malik, çətin vaxtda el-obasına dayaq olan bu cəsur bəyin obrazı göz önündə canlanır:

At üstədi Yüzbaşı, dəstəyə əmr verir - Qarabulaq elində Qıyılıcı saçırsəsi Tunc gövdəli, bəstəboy, Qartal gözlü, Solaxay Hacılı möcüzəsi!

"Durnalar" qoşmasında M.P.Vaqifin, Q.Zakirin eyni adlı şeirlərinin nigaran ruhu

duyulur. Müəllif "yağı tapdağında yurdum qalıbdır, qonun, sığal çəkin ona" - müraciətilə daim üzünə bahara yol gedən bu səma gözəllərinə həsəd apararaq dərdini onlara danışır, özünə də "yurda qovuşduran bir səfər" arzulayır:

Verdiklərin bir-bir əldən alıbdır - Tanrı məni yaman gözəndən salıbdır. Yağı tapdağında Yurdum qalıbdır - Qonun, sığal çəkin ona durnalar!

Ən ağır gündə, ən çətin anda umulanı, ən yaxın olanı köməyə çağırırlar.

Bu mənada adını kitabına ad üçün nəzərdə tutduğu "Çağır "Köndələni"im, çağır "Araz"!" şeiri olduqca kövrək notlar üstə köklənib.

Şair bir vaxtlar doğma sahilində böyüdü, nəğməli pıçılıtlarını dinləməkdən doymadığı, bu gün qəmli suları şəhidlərimizin ruhu kimi fəryadlar qoparan dərdli "Köndələni"inə üz tutaraq deyir:

Dərdi özlərindən ağır çaylarım, Sizi azad görsem, ölsəm aylaram; Sənin sevgilini mən də haylaram - Çağır Köndələnim, çağır Arazı!

Manifest xarakterli "Ömrümün hesabat zirvəsindəyəm" şeirində həyatına həmin zirvədən nəzər salan şair ibrətli fəlsəfi mənalara çıxarmağa çalışmışdır:

Bilmirəm gələcək necə gələcək - Gəlib ağlayacaq, yoxsa güləcək; Əldəkin alacaq, varın böləcək? Zamanın sehri çevrəsindəyəm - Ömrümün hesabat zirvəsindəyəm.

"Gözəl musiqi" şeirində ilahi nemət, dirilik suyu sayılan ecazkar musiqinin insan həyatına, duyğularına göstərdiyi bənzərsiz təsiri özünə məxsus çalardakı mənalandırmaq istəyi var:

Ən güclü fəth də elə özüdür, Cabbar nəfəsidir, Vahid sözüdür; Səslərdə yaşayan "Cıdır düzü"dür, "Ərgünəş" boyludur gözəl musiqi.

"Olmur" rədifli şeirində özünə xitabən "necə imza atım təzədən hər bə - bu tale hökmüylə barışmaq olmur", "ritmini düz vurmur bəzən ürək də - çətin duyğuları heç

açmaq olmur" - kimi müşkül suallar, dilemmələr qarşısında qalan müəllif qəfəsə salınmış quş kimi hey çırpınır, mövcud vəziyyətdən çıxış yollarını axtarır:

Gizli fəryadlarım, min ahlaram var - Nə deyim, bəlkə də günahlarım var. Mənim vicdan adlı öz haqlarım var - Namərdlə namərdtək yarışmaq olmur.

"Bahar" şeirindəki "dirilik bəxş edir bu yağın yağış, yemliyin dodağa vurduğu na-xış, doğurur ürəkdə təbəssüm, alqış", "xı-nalı kəklilikdir - o səkən odu, yenə bihuş edir tər kəklilikotu, yenə "Ağacdələni" düz vurur kodu" - kimi poetik deyimləri və digər şeirlərində yaratdığı metafora, təşbeh, beyt və qafiyələr sahədə ali ixtisas təhsilli əlməvən həvəskar bir yazar üçün xüsusi istedad və qabiliyyət nümunəsi sayılmalıdır.

"Soyköküm Qarabağlıdır, ürəyim çarpaz dağlıdır, yurduma dönə bilmirəm - çoxdandır yollar bağlıdır"; "ey Ocaqyeri, Atda-ş, yeriniz qəlbimin başı! Hey sızıldadır ruhumu, hey göynəyir dərd yaddaşı" - haraylı "Yurd həsrəti" şeirilə də F.Qarabağlı yuxarıdakı fikrə möhür vurur:

Ey gözəl kəndim Merdinli, Sözüm var, bir məni dinlə! Rahat olarmı ürəyim Boğarkən məni dərd indi?!.

İxtisasca zoomühəndis olan (1994-cü ildə Gəncədə Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyasını bitirib) F.Qarabağlının təqdim etdiyi poetik yaradıcılıq nümunələri arasında tələbkər müasir oxucuların, xüsusilə kitaba maraqlarının azaldığı bir dövrdə zövq və istəklərinə uyğun gəlməyənləri də var. Belə şeirlər kökü ürək adlı çox zəngin mənəvi enerji, qida mənbəyinə çatmadığı, doyunca ilham suyu içmədiyi üçün ləkə solğun görünən güllərə, çiçəklərə də bən-zəyir.

"Köndələni"nin səmti "Araz" çayı, çapa təqdim edilən "Çağır "Köndələni"im, çağır "Araz"!" ilk şeirlər kitabının üz tutduğu məkan isə oxucu ürəyidir. Ümid edirik ki, yaradıcılıq nümunələrini ayırayı vaxtlarda, "Ədalət", "Dərələyəz", "Qayıdış", "Novator" qəzetlərində izlədiyimiz "Azərbaycan bayrağı" media mükafatı laureatı Fəxrəddin Qarabağlının qaçqınlıq taleyinin, təlatümlü ürəyinin əks-sədası olan müjdə kitabına toplanan şeirləri də axıb ürək adlı öz həssas, canlı çuxurlarını tapacaqdır.

Mahmud Qacar, şair-publisist

